

KVALITETSDEKLARATION

Räkenskapssammandrag för kommuner, landsting och kommunalförbund

Ämnesområde

Offentlig ekonomi

Statistikområde

Finanser för den kommunala sektorn

Produktkod

OE0107

Referenstid

2019 år (prognos kommuner)

2018 år (slutlig)

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	4
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	5
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	7
2.2.1 Urval	7
2.2.2 Ramtäckning	7
2.2.3 Mätning	7
2.2.4 Bortfall	9
2.2.5 Bearbetning	10
2.2.6 Modellantaganden	10
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	10
3 Aktualitet och punktlighet	11
3.1 Framställningstid	11
3.2 Frekvens	12
3.3 Punktlighet	12
4 Tillgänglighet och tydlighet	12
4.1 Tillgång till statistiken	12
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	12
4.3 Presentation	12
4.4 Dokumentation	12
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	12
5.1 Jämförbarhet över tid	12
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	14
5.3 Sam användbarhet i övrigt	14
5.4 Numerisk överensstämmelse	14
Allmänna uppgifter	15
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	15
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	15
C Bevarande och gallring	15
D Uppgiftsskyldighet	15
E EU-reglering och internationell rapportering	15
F Historik	15
G Kontaktuppgifter	16
Bilaga 1: Målvariabler	17

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att ge tillförlitlig information om nuläget och utvecklingen av kommunsektorns ekonomi. Det främsta användningsområdet är för beräkningar av Bruttonationalprodukten (BNP) där kommunsektorn bidrar med en väsentlig del av Sveriges produktion.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken har flera användare:

- SCB i sina beräkningar av nationalräkenskaperna
- Finansdepartementet
- Skolverket
- Socialstyrelsen
- Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)
- Kommuner och landsting
- Banker och kreditinstitut
- Massmedia och allmänheten
- Forskare

Det finns flera viktiga användningsområden av statistiken.

Nationalräkenskaperna är huvudanvändare av statistiken och behöver uppgifterna på en detaljerad nivå för att kunna göra de beräkningar som åligger dem. Finansdepartementet använder Räkenskapssammandrag (RS) för kommuner och landsting som underlag till vår- och höstpropositionerna.

Finansdepartementet och andra prognosmakare är också intresserade av kommunsektorns ekonomi inom ramen för nationalräkenskaperna – något som RS ger direkt input till. Statistiken används även som underlag för den kommunalekonomiska utjämnningen och LSS-utjämnningen. Vidare är den detaljerade statistiken över kommunsektorns ekonomi ett ofta använt underlag för Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) och presenteras i databasen Kolada, vilken ofta används av olika beslutsfattare inom offentliga myndigheter.

Såväl kommunsektorn som massmedia och allmänheten är ofta intresserade av att jämföra ekonomin för enskilda kommuner i uppföljningssyfte.

Intresset för sektorn är stort inte minst pga. att den är till stor del skattefinansierad.

1.2 Statistikens innehåll

Statistikens innehåll omfattar preliminära bokslutsuppgifter (Steg 1) och slutliga bokslutsuppgifter, samt en uppdelning av dessa på verksamhetsområden (Steg 2). Statistiken innehåller även kommunernas prognoser (Resultaträkningsprognoser), vilket är dels ett utdrag från bokföringen den 31 mars, dels en prognos för helåret.

1.2.1 Objekt och population

Undersökningens målpopulationer utgörs av Sveriges samtliga 290 kommuner, 21 landsting/regioner samt de kommunalförbund som fanns registrerade under 2018. Målpopulationerna stämmer överens med intressepopulationerna.

Observationsobjekten är desamma som målobjekten, det vill säga kommuner, landsting och kommunalförbund.

1.2.2 Variabler

I redovisningen sammanfaller intresse-, mål- och observationsvariabler i stort sett med uppgifter från kommunernas, landstingens och kommunalförbundens bokslut.

Några av målvariablerna, t.ex. soliditetsmättet härleds från observationsvariabler.

En översikt av avdelningarna under vilka målvariablerna grupperas beskrivs nedan för de olika delarna av RS. Här framgår att Steg 1 för kommuner och landsting är mer översiktlig jämfört med Steg 2, samt att Steg 2 för kommuner är den mest omfattande delen av RS. En mer detaljerad beskrivning av specifika målvariabler för respektive del finns i bilaga 1, samt i [Metaplus](#) där samtliga observationsvariabler är dokumenterade.

Tabell 1 Översikt över avdelningar med målvariabler för RS

Avdelning	Kommun		Landsting		Kommunal- förbund	Resultat- räknings- prognos för kommuner ¹
	Steg 1	Steg 2	Steg 1	Steg 2		
Resultaträkning	x	x	x		x	x
Balansräkning	x	x	x		x	
Investeringsredovisning	x	x	x	x	x	
Skattevariabler	x	x	x			
Verksamhetsindelade intäkter och kostnader		x		x		
Driftredovisning		x		x	x	
Motpartsredovisning		x		x		
Pedagogisk verksamhet		x				
Äldre- och personer med funktionshinder		x				
Hälso- och sjukvård		x				
Individ och familjeomsorg		x				

1.2.3 Statistiska mått

Det statistiska mått som används är summa.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Redovisningen av RS görs per kommun och landsting separat, samt även en summering på riksnivå. Kommunalförbunden redovisas endast till en summering på riksnivå.

1.2.5 Referenstider

När det gäller steg 1 och steg 2 är både populationens och variablernas referenstid kalenderåret 2018. Resultaträkningsprognosens referenstid avser utfallet 30/4 2019 och prognosen för utfallet 31/12 2019

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken avseende RS steg 1 baseras på uppgifter från kommunernas och landstingens bokslutsuppgifter. Eftersom detta är något som hämtas från

¹ Resultaträkningsprognoser omfattar en avläsning av resultaträkningsposter per 30/4 under referensåret, samt en prognos för utfallet för helåret 31/12.

uppgiftslämnarnas egna årsredovisningar bedöms statistiken hålla en hög tillförlitlighet. Vid tidpunkten för insamling är bokslutet dock inte färdigställt, vilket innebär att data kan komma att revideras. I en rapport från riksrevisionens (RiR 2018:23) framkom det att överensstämmelsen mellan ÅR och RS i vissa fall inte är tillfredsställande.

Riksrevisionens granskning visar att avvikelser mellan ÅR och RS är betydligt större än vad som kunde förväntas om det bara rörde sig om avrundningsfel. Avvikelserna för vissa poster och år är så omfattande att man inte kan utesluta negativa konsekvenser för de aktörer som använder uppgifter från resultat- och balansräkningen i RS. Till följd av detta genomför SCB från och med 2019 en noggrannare granskning mellan RS och kommunernas årsredovisningar i de fall det är möjligt.

Tillförlitligheten bedöms något lägre inom vissa områden inom den verksamhetsindelade statistiken. För kommunerna gäller det framförallt uppgifter om *Pedagogisk verksamhet* samt *Vård och omsorg* och för landstingen gäller det uppgifter om *Primärvård*.

Orsaken till detta är att uppgifterna efterfrågas på en detaljerad nivå som ibland inte överensstämmer med kommunernas och landstingens ekonomisystem. Detta medför att kommuner och landsting ibland behöver göra schablonfördelningar av kostnader. Kommunerna och landstingen använder dock själva resultatet från RS i sina egna uppföljningar och är därför angelägna om att försöka lämna så korrekta uppgifter som möjligt.

I tabellen för investeringar redovisas både investeringar och pågående arbeten. Begreppet investeringsutgifter inkluderar, till skillnad från de tre däravvariablerna, immateriella investeringar samt kommunens investeringsutgifter utförd av den egna personalen. SCB:s bedömning är att vissa uppgiftslämnare har svårt att avgöra till vilken verksamhetsgren investeringarna hör. Detta innebär att det kan finnas investeringsutgifter bland de gemensamma verksamheterna som egentligen bör redovisas inom andra verksamhetsgrenar. Investeringsutgifterna bör därmed tolkas med viss försiktighet.

Totalt sett bedöms tillförlitligheten på riksnivå vara hög också inom de ovannämnda delar.

Statistiken avseende kommunalförbunden baseras bland annat på uppgifter från deras resultat- och balansräkning. Dessa uppgifter bedöms hålla hög tillförlitlighet. Statistiken innehåller även uppgifter där uppgiftslämnarna ska fördela ut kostnader och intäkter på olika verksamhetsgrenar. Dessa uppgifter bedöms ha något lägre tillförlitlighet eftersom de i vissa fall kan vara svårt att fördela ut dessa kostnader och intäkter.

Tillförlitligheten avseende resultaträkningsprognosen bedöms som något lägre då det för utfallet per 30/4 inte föreligger någon uppgiftslämnarplikt och då inte samtliga kommuner gör delårsbokslut per det efterfrågade datumet. Dessutom gäller för prognosdelen att det inte är utfall utan just prognoser.

2.2 Osäkerhetskällor

Den osäkerhetskälla som bedöms ha störst betydelse är mätfel. Även partiellt bortfall kan förekomma vilket kan leda till underskattning av vissa variabler.

2.2.1 Urval

Eftersom RS är en totalundersökning bidrar inte denna källa till osäkerhet i statistiken.

2.2.2 Ramtäckning

Rampopulationen för RS kommun och landsting är Sveriges samtliga kommuner och landsting. Rampopulationen motsvarar målpopulationen för kommuner och landsting.

Rampopulationen för kommunalförbund skapas från företagsregistret i mitten av januari året efter referensåret.

Samtliga kommunalförbund som är registrerade vid detta tillfälle ingår i rampopulationen. Samtliga kommunalförbund ingår i både mål- och rampopulationen, därför förekommer ingen övertäckning i statistiken. Viss undertäckning kan dock förekomma om något kommunalförbund avregistreras under referensåret.

Ramtäckningen bedöms endast marginellt bidra till osäkerheten i statistiken.

2.2.3 Mätning

Steg 1

Insamlingen från kommuner sker med en webbenkät. I enkäten förtrycks vissa kända intäktsuppgifter som exempelvis kommunalskatt från Skatteverket. Granskningskontroller och nyckeltal ger kommunerna själva möjligheter att kontrollera de uppgifter som lämnas.

Detta, samt att statistiken bygger på kommunernas eget bokslut bidrar till att tillförlitligheten i uppgifterna bedöms som hög.

Insamlingen från landstingen sker i formulär baserade på elektroniska kalkylark. Även denna statistik bygger på de egna boksluten och vi bedömer att även dessa uppgifter har hög tillförlitlighet.

Steg 2

Insamlingen från kommuner och landsting sker i formulär baserade på elektroniska kalkylark. I enkäterna finns det vissa förtryckta uppgifter, ett stort antal granskningskontroller, samt nyckeltal som beräknas automatiskt i formuläret.

Insamlingen från kommunalförbunden sker med hjälp av ett webbformulär.

Vissa bakgrundsuppgifter förtrycks i formuläret:

- Intäktsuppgifter (kommunalskatt etc.)
- Invånaruppgifter (från SCB:s befolkningsstatistik)
- Vissa uppgifter från föregående års enkät

Mätfel kan uppstå p.g.a. oklara definitioner och instruktioner, samt även p.g.a. att undersökningarna är omfattande och komplexa där strukturen kan vara svår att förstå. Mätfel kan även bero på svårigheter för uppgiftslämnarna att lämna korrekta uppgifter. För att minimera risken för mätfel arbetar SCB kontinuerligt med att förbättra definitioner och instruktioner.

Mätproblem som kan förekomma är att kommunerna har olika redovisningsprinciper för fördelning av kommunens gemensamma kostnader på olika verksamheter. För att minimera det mätproblemet ingår i enkäten för kommunerna en automatisk fördelningsnyckel för gemensamma kostnader som de har möjlighet att använda. Drygt 80 procent av kommunerna använder denna fördelningsnyckel. Resterande kommuner fördelar ut gemensamma kostnader enligt egen schablon. De kommuner som inte använder fördelningsnyckeln anser att de själva har bättre verktyg eller uppfattning om hur de gemensamma kostnaderna ska fördelas.

Efter insamlingen av RS 2015 gjordes en utredning av kvaliteten på fördelningen av de gemensamma kostnaderna. Slutsatsen från utredningen är dock att det på rikstotalnivå inte spelar så stor roll om kommunerna fördelar kostnaderna själva, eller om de använder SCB-nyckeln. Rapporten finns publicerad på SCB:s webbplats [Gemensamma kostnader](#).

Uppgifterna som SCB efterfrågar har en mycket hög detaljeringsnivå som kommunerna själva inte alltid följer upp i sin egen ekonomiska redovisning. Majoriteten av kommunerna använder därför någon typ av schablon för att fördela kostnader inom dessa områden.

Fördelning av kostnader görs till exempel inom avdelningen *Pedagogisk verksamhet*, där kostnader för de olika skolformerna redovisas på mer detaljerad nivå. Även inom avdelningen *Vård och omsorg* fördelas kostnaderna på mer detaljerade nivåer. Då främst inom verksamheterna *Vård och omsorg om äldre*, *Insatser till personer med funktionsnedsättning* och *Insatser enligt LSS*. Fördelning av kostnader görs på en mer detaljerad nivå även inom avdelningen *Individ och familjeomsorg*. Här framför allt inom verksamheterna *Vård för vuxna med missbruksproblem* och *Barn -och ungdomsvård*. Kommunerna fördelar kostnader inom dessa avdelningar och för vissa verksamheter med hjälp av schabloner baserade på exempelvis elevantal, lokalytor eller brukarantal.

Användningen av schabloner för att fördela kostnader på vissa verksamheter kan innebära marginella över- eller underskattningar av kostnaderna inom dessa avdelningar och verksamheter.

2.2.4 Bortfall

Steg 1

Samtliga landsting besvarade enkätens alla delar avseende referensåret 2018. När det gäller kommunerna så saknades det vid publiceringen uppgifter från en kommun. För att kunna sammanställa uppgifter till riksnivå gjordes därför en uppräknig där den saknade kommunens variabelvärden, vägt efter antalet invånare, antogs motsvara summeringen av övriga kommuner. Effekten på tillförlitligheten på rikstotalnivå till följd av detta bedöms vara försumbar.

Steg 2

Samtliga kommuner och landsting besvarade enkäten gällande referensåret 2018 och ingick också i den definitiva publicering den 30 augusti. Två kommuner saknades vid den preliminära publiceringen 14:e juni. En kommuns uppgifter ansågs vara så bristfälliga att det inte kunde användes vid publicering den 14 juni. För att kunna sammanställa uppgifter till riksnivå gjordes därför en uppräknig där de saknade kommunernas variabelvärden, vägt efter antalet invånare, antogs motsvara summeringen av övriga kommuner. Effekten på tillförlitligheten på rikstotalnivå till följd av detta bedöms vara försumbar.

SCB arbetar aktivt för att undvika svarsbortfall genom att informera uppgiftslämnarna om vad statistiken används till och varför de är skyldiga att lämna in ekonomisk statistik. Utbildningssatsningar görs i form av kurser för att öka kvaliteten på de uppgifter som lämnas in. Vissa riktade satsningar har gjorts mot bland annat storstadskommunerna. SCB arbetar även för att ge snabba svar på de frågor som uppgiftslämnarna ställer angående undersökningen. Genom att ge snabb service till uppgiftslämnarna minskas risken att uppgiftslämnaren missar att åtgärda felaktigheter och ofullständigheter i rapporteringen. SCB har arbetat särskilt med kommuner som tenderar att vara sena med att lämna in statistiken, för att erbjuda stöd om det behövs.

Det görs ingen imputering av partiellt bortfall. Om partiellt bortfall uppstår räknas detta som ett nollvärde, vilket innebär att viss underskattning kan förekomma på detaljerad nivå.

Resultaträkningsprognosen

Partiellt bortfall kan förekomma. Detta eftersom detaljeringsnivån på de efterfrågade uppgifterna är på finare nivå än vad kommunerna själva tar fram till sina prognoser. Det gäller främst uppgifter om verksamhetens intäkter samt fastighetsavgiften.

2.2.5 Bearbetning

Inför publicering genomför SCB kontroller för att hitta, och om möjligt korrigera, eventuella fel som påverkar statistiken. Misstänkta fel följs upp, exempelvis genom kontakt med uppgiftslämnaren. Den kvarstående osäkerheten efter dessa bearbetningar bedöms på totalnivå vara försumbar.

2.2.6 Modellantaganden

Inga modellantaganden görs förutom de som redan redovisats under andra osäkerhetskällor. Dessa är 1) fördelningarna enligt schablon vilket redovisas under 2.2.3 Mätning, och 2) uppräknigen av objektbortfall och 3) det implicita antagandet att variabler där redovisat värde saknas antas vara noll vilket redovisas under avsnittet 2.2.4 Bortfall.

Dessa modellantagandens bidrag till osäkerheten på bedöms vara försumbar för mer aggregerade variabelnivåer, men skulle kunna ha viss betydelse för de finaste nedbrytningarna.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

För att undersöka om det förekommer skillnader, och i så fall hur stora de är mellan preliminär statistik (steg 1) jämfört med slutlig statistik (steg 2), har det gjorts en mindre studie. Tre variabler från kommunernas och landstingens resultaträkningar åren 2013-2015 har undersökts.

Den största revideringen som gjorts gäller *Årets resultat* för kommunerna år 2013. Årets resultat reviderades då med drygt 8 miljarder (51,9 procent), vilket berodde på att en enskild kommun korrigerade extraordinära intäkter. Korrigeringen berodde på en större händelse som SCB inte hade kännedom om vid den preliminära publiceringen. Även 2015 har kommunernas resultat reviderats en del, 2,4 miljarder eller 19,7 procent.

Tabell 2 Preliminär statistik jämförd med slutlig för kommuner 2013-2015

	2013 Revidering mnr/ Förändring i procent	2014 Revidering mnr/ Förändring i procent	2015 Revidering mnr/ Förändring i procent
Verksamhetens intäkter	+607 /+0,5	-152/-0,1	+2 161/+1,5
Verksamhetens kostnader	-680/-0,1	-1 592/-0,3	-1 639/-0,3
Årets resultat	+8 151/+51,9	-146/-1,5	+2 406/+19,7

Landstingens uppgifter reviderades inte alls åren 2014 och 2015. Däremot gjordes vissa revideringar år 2013. Den största revideringen var *Verksamhetens kostnader* som reviderades med 1,8 miljarder eller 0,6 procent.

Tabell 3 Preliminär statistik jämförd med slutlig för landsting 2013-2015

	2013 Revidering mnr/ Förändring i procent	2014 Revidering mnr/ Förändring i procent	2015 Revidering mnr/ Förändring i procent
Verksamhetens intäkter	+435/+0,9	0/0	0/0
Verksamhetens kostnader	+1 785/+0,6	0/0	0/0
Årets resultat	-63/-3,5	0/0	0/0

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Steg 1

Insamlingsperioden är ungefär en månad och själva framställningstiden lika lång. Det innebär att publiceringen av statistiken görs två månader efter referenstidens slut.

Steg 2

Enkäten skickas ut i slutet av februari/början av mars och ska besvaras inom ungefär en månad. Framställningstiden för statistiken är lite varierande eftersom uppgifterna granskas efterhand de kommit in och publiceras successivt. Den successiva publiceringen pågår från april till mitten av juni, då även en rikstotal för de tre olika delsektorerna publiceras.

Den slutliga publiceringen sker den 30 augusti. Detta innebär att den totala framställningstiden för statistiken är fem månader, men preliminär statistik finns att tillgå redan efter två månader.

3.2 Frekvens

Statistiken publiceras årligen.

3.3 Punktlighet

Publiceringen följer SCB:s publiceringsplan, www.scb.se/hitta-statistik/publiceringskalendern.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras på SCB:s webbplats, www.scb.se/oe0107, och i Statistikdatabasen www.statistikdatabasen.scb.se.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

På uppdragsbasis kan mer detaljerad statistik än vad som publiceras på SCB:s webbplats tas fram. Enklare frågor om RS besvaras även per telefon eller e-post utan kostnad.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i form av användargenererade tabeller och diagram i Statistikdatabasen och i tabeller i form av elektroniska kalkylblad på produktens webbplats. I Statistikdatabasen redovisas uppgifterna både avseende enskilda kommuner och landsting samt totalt för riket. I Statistikdatabasen redovisas även statistiken i tidsserier. Uppgifter gällande kommunalförbunden redovisas dock inte i Statistikdatabasen.

4.4 Dokumentation

Hur statistiken tas fram beskrivs i dokumentet *Statistikens framställning*. Statistikens kvalitet beskrivs i detta dokument, *Kvalitetsdeklaration*. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i *Statistikens detaljerade innehåll*. Dessa dokumentationsformer är tillgängliga på www.scb.se/oe0107, under rubriken *Dokumentation*.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Statistikens målstorheter är stabila över tid, förändringar har dock skett i frågeformulären. Större förändringar i kommunernas frågeformulär skedde åren 1978, 1988, 1995, 1998, 2011 och 2013. Förändringen 1995 var speciellt omfattande då både en ny kontoplan (Kommun-Bas 95) togs fram, samt att en verksamhetsindelning infördes i enkäten.

Förändringar i skatteutjämningsystemet. Staten har förändrat statsbidragen till kommunerna vid ett flertal tillfällen. De specialdestinerade statsbidragen blev 1993 till stor del generella. Även kommunalskatteutbetalningarna påverkades. Från och med bidragsåret 1996 tillämpas ett nytt statsbidrags- och utjämningsystem för kommuner och landsting. Förutom inkomst- och

kostnadsutjämning ingår i systemet också ett generellt statsbidrag som betalas ut med ett enhetligt belopp per invånare. I det system som gäller från 2005 ingår ett nytt system för inkomstutjämning, en reviderad kostnadsutjämning samt nya inslag i form av strukturbidrag, införandebidrag och regleringspost.

Redovisning av pensionsskuld och semesterlöneskuld. Pensionsskulden har fram till 1997 beräknats inklusive eller exklusive pensionsskuld till lärare. 1998 infördes pensionsberäkningar enligt den blandade modellen vilket alla kommuner använder i RS. Pensionsskuld före 1998 redovisas under ansvarsförbindelserna.

Indelningsändringar på grund av delning av kommuner. År 1995 tillkom Lekebergs kommun och Bollebygds kommun. 1999 tillkom Nykvarns kommun. 2003 tillkom Knivsta kommun. År 2007 bytte Heby kommun länsstillhörighet, från Västmanlands län till Uppsala län.

Verksamhetsindelning. Kommunerna organiserar sig på olika sätt. Det är numera vanligt med barn- och ungdomsnämnd. Skolbarnsomsorgen integreras då naturligt under skolan och inte under verksamheten barnomsorg som SCB rekommenderar. Förskoleklass redovisas sedan 1999 under pedagogisk verksamhet.

Överföring från landsting till kommun. Viss verksamhet har överförts från landstingen till kommunerna, exempelvis omsorg om vissa funktionshindrade samt hemsjukvården.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Steg 1

God jämförbarhet föreligger mellan olika kommuner och olika landsting.

Steg 2

Jämförbarheten mellan kommuner kan påverkas av vilken schablon som använts för fördelningen av gemensamma kostnader, se avsnitt 2.2.3. *Mätning*. Även fördelningen av kostnader inom *Pedagogisk verksamhet* samt *Vård och omsorg* kan påverkas beroende av vilken schablon de använt.

Något som kan påverka jämförbarheten mellan kommunerna är också att den affärsmässiga verksamheten varierar mycket mellan enskilda kommuner. Vissa kommuner har bildat bolag för dessa verksamheter, exempelvis vattenförsörjning, vilket innebär att bolagen sköter transaktionerna direkt med invånarna och redovisas därför inte alls i RS. Medan andra kommuner väljer att driva affärsverksamheten i förvaltningsform, och då redovisas det i RS.

Även jämförbarheten mellan olika landsting kan påverkas beroende av vilken fördelningsnyckel de använt för att fördela ut intäkter och kostnader på verksamhetsnivå.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

I undersökningen *Kommunernas/landstingens finansiella tillgångar och skulder* (www.scb.se/oe0106) samlas uppgifter från kommunens och landstingens balansräkningar också in. Detta är en undersökning som görs varje kvartal. Ett stort antal av dessa variabler är desamma som samlas in i räkenskapssammandragen, en jämförelse dem emellan kan därför göras.

Redovisning av statsbidrag jämförs med motsvarande uppgifter från Ekonomistyrningsverket (ESV).

Tillsammans med de ekonomiska uppgifterna i RS är det vanligt att personal- och verksamhetsstatistik används.

5.4 Numerisk överensstämmelse

I vissa fall lämnas uppgifterna med decimaltal. I bearbetningen avrundas uppgifterna och decimalerna tas bort. Detta kan innebära att redovisade uppgifter inte helt överensstämmer med lämnade uppgifter.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Denna statistik ingår i Sveriges officiella statistik.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([2017:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

Tabellerna som publiceras på SCB:s webbplats på riksnivå utgör officiell statistik. I Statistikdatabasen publiceras även uppgifter på kommun- och landstingsnivå, även dessa uppgifter utgör officiell statistik.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

Samtliga uppgifter som ingår i räkenskapsammandraget är offentliga.

C Bevarande och gallring

Materialet bevaras på SCB.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet gäller enligt lagen ([2001:99](#)) om den officiella statistiken och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken. Samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:26](#)) om uppgifter till statistik om kommunernas, landstingens samt kommunalförbundens årliga bokslut, Räkenskapsammandraget.

E EU-reglering och internationell rapportering

Någon direkt EU-reglering finns inte av RS, däremot används statistiken av Nationalräkenskaperna som i sin tur är EU-reglerat. Någon internationell rapportering görs dock inte.

F Historik

Ekonomiska uppgifter om kommunernas ekonomi har samlats in sedan 1874 och publicering har skett under samma tidsperiod i Kommunernas finanser, Den offentliga sektorns finanser 1999-2000, Den offentliga sektorn 2001-2003, Landstingensbokslut 2007-2009 –verksamhetsindelad (Statistiskt meddelande), Kommunernas hushållning med resurser 2004 – 2009 (Statistiskt meddelande) och Kommunernas och landstingens verksamhetsindelade bokslut 2010-2011 (Statistiskt meddelande).

Före detta Landstingsförbundet samlade in landstingens RS under 35 år. Landstingens RS Steg 1 samlades in av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) på uppdrag av SCB till och med 2016.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Jacob Pelgander
E-post	Jacob.pelgander@scb.se
Telefon	010-479 60 30

Bilaga 1: Målvariabler

Nedan redovisas detaljerad information av de målvariabler som ingår i de olika delundersökningarna som ingår i RS.

Steg 1

Målvariablerna för kommunerna är ekonomiska variabler från boksluten, vilka i denna insamling är preliminära:

- *Resultaträkning*: Verksamhetens intäkter, Verksamhetens kostnader, Avskrivningar, Nettokostnader, Skatteintäkter, Generella bidrag/utjämningen, Finansiella poster, Extraordinära poster och Årets resultat.
- *Balansräkning*: Anläggningstillgångar (immateriella-, materiella- och finansiella), Bidrag till statlig infrastruktur, Omsättningstillgångar, Eget kapital, Avsättningar, Skulder (långfristiga och kortfristiga) och Pensionsförpliktelser.
- *Investeringsredovisning*: Investeringsutgifter och Investeringsinkomster.

Målvariablerna för landstingen är ekonomiska variabler från boksluten.

Uppgifterna ska även redovisas för landstingskoncerner:

- *Resultaträkning*: Verksamhetens intäkter, Verksamhetens kostnader, Avskrivningar, Nettokostnader, Skatteintäkter, Generella bidrag/utjämningen, Finansiella poster, Extraordinära poster, Skattekostnader/bokslutsdispositioner och Årets resultat.
- *Balansräkning (inkl. ansvarsförbindelser)*: Anläggningstillgångar (immateriella-, materiella- och finansiella tillgångar), Bidrag till infrastruktur, Omsättningstillgångar (förråd/lager, kundfordringar, övriga kortfristiga fordringar, förutbetalda kostnader och upplupna intäkter, kortfristiga placeringar, kassa och bank), Eget kapital, Avsättningar, Skulder (kortfristiga och långfristiga skulder).
- *Investeringsredovisning*: IB anläggningstillgångar, Inköp, Försäljning, Reavinst/förlust, Avskrivningar, Nedskrivningar, Omklassificeringar, UB anläggningstillgångar. Investeringsutgifter i materiella och immateriella tillgångar. Samt investeringsutgifter totalt.

Steg 2

Målvariablerna för kommunerna är ekonomiska variabler från boksluten. När det gäller uppgifter från resultat- och balansräkning ska uppgifter både vad gäller kommunen och kommunkoncernen redovisas.

- *Resultaträkning (inkl. balanskravsresultat)*: Verksamhetens intäkter, Verksamhetens kostnader, Avskrivningar, Nettokostnader, Skatteintäkter, Generella bidrag/utjämningen, Finansiella poster, Extraordinära poster, Skattekostnader/bokslutsdispositioner och Årets resultat.
- *Balansräkning (inkl. borgensförbindelser och övriga ansvarsförbindelser)*: Anläggningstillgångar (immateriella-, materiella- och finansiella tillgångar), Bidrag till statlig infrastruktur, Omsättningstillgångar

(förråd/lager, kundfordringar, övriga kortfristiga fordringar, förutbetalda kostnader och upplupna intäkter, kortfristiga placeringar, kassa och bank), Eget kapital, Avsättningar, Skulder (kortfristiga och långfristiga skulder).

Dessutom ingår för kommunerna ett stort antal ekonomiska uppgifter uppdelade på verksamheter och kontonivå.

- *Verksamhetens intäkter och kostnader:* Här ska intäcks- och kostnadsvariabler specificeras uppdelat på kontonivå.
- *Skatteintäkter, utjämningsystem, generella bidrag och finansiella poster:* Variabler för skatteintäkter, avgifter och bidrag från utjämningsystem och generella bidrag förtrycks i kommunernas blankett. Variabler avseende de finansiella posterna specificeras på kontonivå.
- *Investeringsredovisning:* Här redovisas årets investeringsutgifter (dessa ska fördelas på verksamheter) och investeringsinkomster, samt variabler för inköp och försäljning av fastigheter.
- *Driftredovisning:* Redovisning av kommunernas löpande kostnader och intäkter. Det är den mest detaljerade avdelningen där verksamheterna redovisas med uppdelning på viktiga kostnads- och intäktsslag. Interna kostnader (t. ex. lokalkostnader, kapitalkostnader och gemensam verksamhet) och interna intäkter finns utfördelade på verksamheterna. För att kunna redovisa verksamhetens externa kostnader och intäkter görs det i slutet av driftredovisningen en justering för de interna posterna. Samt även för vissa icke verksamhetsfördelade poster
- *Motpartsredovisning:* Här ingår köp av huvudverksamhet, bidrag och transfereringar, samt specificeringar av vissa övriga externa intäkter. Köp av huvudverksamhet och bidrag och transfereringar redovisas med uppdelning på motpart (från vem som verksamhet köps respektive vem som får bidraget). Specificering av vissa intäkter görs på en grövre nivå än i driftredovisningen.
- *Pedagogisk verksamhet:* Avdelningen innehåller kostnads- och intäktuppgifter för olika skolformer. Intäkter och kostnader är länkade från driftredovisningen vilka sedan fördelas ut på exempelvis undervisning, skolmåltider och läromedel.
- *Äldre och personer med funktionsnedsättning:* Innehåller intäcks- och kostnadsuppgifter som fördelas ut på insatser till äldre och personer med funktionsnedsättning. Exempel på verksamheter som särredovisas är vård och omsorg till äldre i särskilt boende eller vård och omsorg till personer med funktionsnedsättning i särskilt boende.
- *Hälso- och sjukvård:* Uppgifter om kommunernas kostnader för hälso- och sjukvård är under utveckling. Det är svårt för kommunerna att lämna exakta uppgifter inom denna verksamhet eftersom hälso- och sjukvård oftast är integrerad med hemtjänstverksamheten. Statistiken tillhör inte Sveriges officiella statistik (SOS) och uppgifterna lämnas frivilligt av kommunerna.
- *Individ- och familjeomsorg:* Här redovisas intäkter och kostnader uppdelat på olika verksamheter inom vård och omsorg för vuxna

personer med missbruksproblem, barn och ungdomsvård samt övrig individ- och familjeomsorg.

Målvariablerna för landstingens del är följande:

- *Nettokostnader:* Redovisning av landstingens nettokostnader (både inkl. och exkl. läkemedel inom förmånen).
- *Driftredovisning:* Redovisning av landstingens löpande kostnader och intäkter. Verksamheterna redovisas med uppdelning på viktiga kostnads- och intäktsslag. Interna kostnader (t. ex. lokalkostnader, kapitalkostnader och gemensam verksamhet) och interna intäkter finns utfördelade på verksamheterna.
- *Kapitaltjänstkostnader:* Omfattar redovisning av kapitaltjänstkostnader, lokalhyror och hyresintäkter.
- *Investeringsredovisning:* Här redovisas årets investeringsutgifter och investeringinkomster. Verksamhetsindelningen är grövre än i driftredovisningen.
- *Specifisering av intäkter och kostnader:* Här redovisas exempelvis intäkter från patientavgifter, försäljning av verksamhet, försäljning av tjänster, erhållna bidrag. I specifikationen av kostnaderna redovisas exempelvis kostnader för personal, köp av verksamhet och övriga kostnader.
- *Motpartsredovisning:* Här redovisas försäljning och köp av verksamhet samt lämnande bidrag fördelat på olika motparter.
-

Målvariablerna för kommunalförbunden är följande:

- *Verksamhetsgrenar:* De ska anges vilken typ/typer av verksamhetsgren/verksamhetsgrenar som bedrivs.
- *Specifisering av intäkter från medlemmar:* Ersättning från medlemmar ska fördelas ut på verksamhetsgrenarna.
- *Driftredovisning:* Här redovisas exempelvis personalkostnader, materialkostnader, köp av tjänster och bidrag. Redovisning av driftintäkter avser intäkter både från medlemmar och icke medlemmar. Dessutom redovisas statsbidrag och övriga intäkter. Både driftkostnader och intäterna ska fördelas ut på verksamhetsgrenarna.
- *Investeringsredovisning:* Här redovisas investeringsutgifter och investeringssinkomster som fördelas på verksamhetsgrenarna.
- *Resultaträkning:* Här ingår rörelsens intäkter, kostnader, årets resultat etc.
- *Balansräkning:* Här redovisas anläggningstillgångar och omsättningstillgångar, eget kapital, avsättning samt skulder.

Resultaträkningsprognosen

Målvariablerna är ekonomiska variabler från kommunernas resultaträkning:

- Verksamhetens intäkter, Verksamhetens kostnader, Avskrivningar, Finansiella poster, Extraordinära poster och Årets resultat.